Raadsvoorstel

Onderwerp:	Jaarrekening 2021 en Begroting 2023 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Portefeuillehouder:	G. van Grootheest
Datum college besluit:	10 mei 2022
Behandelend ambtenaar:	Saskia Duimelaar
Registratienummer:	GZDGCB489047/489862

Inleiding:

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is opgericht op 1 januari 2004 en bestaat uit de Regionale Brandweer Gelderland-Zuid (RBGZ), de gemeenschappelijke Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen Gelderland-Zuid (GHOR) en de Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid (RAV). De Veiligheidsregio behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van hulpverlening en veiligheid op een aantal taken.

Conform het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat de mogelijkheid om een zienswijze vanuit de gemeente in te dienen. Het Algemeen Bestuur betrekt de ontvangen reacties bij de besluitvorming.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

Zienswijze GZDGCB489047/489084 te versturen aan het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland Zuid

Argumenten:

Jaarrekening 2021

1.1 Programma C&R
Het programma C&R realiseerde in 2021 een positief resultaat van € 1.994.000. VRGZ stelt voor het bedrag van € 15.000 te bestemmen voor uitgestelde werkzaamheden tijdens de Coronapandemie. Aan de algemene reserve vindt een dotatie van € 150.000 zodat weer aan de 5% norm wordt voldaan. Voor het jaar 2022 is de dekking voor het duiktaak nog niet geborgd. VRGZ stelt hiervoor voor een bestemde reserve te vormen van € 130.000. Eveneens stelt VRGZ voor ter dekking van de nieuwe cao loonontwikkeling in 2023 het bedrag van € 688.000 in een bestemde reserve te doteren. Ook stelt VRGZ voor een dotatie van € 450.000 aan een bestemde reserve voor wet- regelgeving op het gebied van duurzaamheid te doen. Deze autonome ontwikkeling is niet in kaderbrief 2023 meegenomen. Sterker nog: in de Kaderbrief 2023 werd vermeld dat de VRGZ nu al rekening houdt met duurzaamheid

bij de aanschaf en gebruik van materiaal en middelen. Ontwikkelingen worden hierbij op de voet gevolgd en zou passen binnen de bestaande budgetten. Het via de jaarrekening vragen om € 450.000 is om die reden opmerkelijk en onverwacht. Net als het vervolgens opnemen in de begroting 2023. Het voorstel is om hier duidelijkheid over te vragen in de zienswijze.
Na de resultaatbestemmingen resteert een positief resultaat van € 561.000 waarvan het voorstel is deze terug te betalen aan de gemeenten. Voor gemeente Culemborg betekent dit dat een bedrag van ca. € 27.000 terug wordt betaald.

1.2 Programma RAV
Het programma RAV heeft over 2021 een negatief resultaat van € 205.000 behaald. VRGZ stelt voor het bedrag van € 205.000 uit de algemene reserve te onttrekken. Positieve en negatieve resultaten worden altijd met de reserve aanvaardbare kosten RAV verrekend. De RAV wordt door zorgverzekeraars gefinancierd. Gemeenten dragen hier niet aan bij.

1.3 Algemeen
In het algemeen geldt dat voorstellen voor resultaatbestemmingen en stortingen in een bestemmingsreserve voor wat betreft de CAO en Duurzaamheid eigenlijk niet in de jaarrekening horen. Beiden hadden in de kaderbrief moeten worden meegenomen. Wat betreft de CAO-ontwikkelingen was de hoogte van het bedrag destijds nog niet bekend. Ons voorstel is om aan te geven we begrip hebben voor de pragmatische oplossing, maar dat dit de volgende keer via de reguliere processen moet verlopen. Wat betreft de ontwikkelingen omtrent duurzaamheid is al hier eerder een voorstel voor gedaan.

2. Programmabegroting 2023

De financiële consequenties voor Culemborg zijn vooralsnog beperkt tot het feit dat de risico's van de Veiligheidsregio die niet gedekt worden door hun Algemene Reserves, door ons moeten worden opgenomen in de risicoparagraaf van onze eigen begroting.

2.1 De begroting is in lijn met de meerjarenbegroting van vorig jaar

In de begroting zijn, behalve extra indexering, geen extra kosten opgenomen voor belangrijke beleidswijzigingen.

Het begrotingssaldo 2023 bedraagt € 84.790.000. In 2023 wordt er per saldo € 1.333.000 aan reserves onttrokken. De totale lasten van VRGZ stijgen in 2023 t.o.v. de gewijzigde begroting 2022 met € 4.205.000. De personeelskosten stijgen in totaliteit met 6,0% (€ 3.512.000). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de uitbreiding van het aantal diensten ten tijde van het opstellen van de begroting 2022 nog niet voorzien was. Daarnaast is ruimte opgenomen om boven formatief personeel aan te nemen. Het gaat om ambulancechauffeurs en -verpleegkundigen zodat flexibel ingespeeld kan worden op ziekte of vertrek van medewerkers. Ten derde is de berekening van productieve uren nu gebaseerd op de NZa-norm. Dit leidt ertoe dat de productieve uren omlaag gaan en er dus meer formatie nodig is. Tot slot zijn de salarissen van de medewerkers op de ambulance en in de meldkamer gestegen.

De autonome ontwikkelingen en indexering zijn de belangrijkste oorzaken van de hogere bijdrage.

De gevraagde bijdrage van Culemborg is hoger dan wat we in onze begroting hebben opgenomen:

	Culemborg
Gevraagde bijdrage 2023 VRGZ	2.074.171
Opgenomen in onze begroting*	2.055.390
Verschil	18.781

Van dit verschil is € 12.425 indexering. Het bedrag van onze eigen begroting is nog niet geïndexeerd.

2.2 Duiktaak

In 2021 heeft het Algemeen Bestuur besloten een structurele overeenkomst aan te gaan met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en Veiligheidsregio Brabant-Noord voor het verzorgen van de duiktaak. Daarmee is de inzet van hun duikteams voor redden en bergen in ons verzorgingsgebied gewaarborgd. Omdat het voorzien in een duiktaak een uitbreiding is van de brandweerzorg leidt dit tot een structurele kostenuitzetting van € 130.000,-. In de concept-begroting 2023 wordt daarom voorgesteld om de gemeentelijke bijdrage met dit bedrag te verhogen, zoals ook in de Kaderbrief werd vermeld. Voor het jaar 2022 is de dekking nog niet geborgd. De kosten met betrekking tot de duiktaak in 2022 worden uit de resultaatbestemming jaarrekening 2021 gedekt.

2.3 Cao- ontwikkelingen

Overeenkomstig wat is beschreven in de Kaderbrief 2023 wordt in de programmabegroting 2023 voor de gemeentelijke bijdrage een indexering toegepast van 0,6% (gebaseerd op de door het bestuur vastgestelde standaard uitgangspunten). Omdat de nieuwe cao is vastgesteld in januari 2022 kon de bijbehorende loonontwikkeling niet worden meegenomen in de Kaderbrief 2023. De nacalculatie van de werkelijke index conform vastgestelde methodiek vindt in de eerstvolgende begroting, zijnde 2024, plaats en deze loonontwikkeling in de begroting 2023 leidt tot een tekort van € 688.000,-. Het voorstel van VRGZ is om bij jaarrekening 2021 voor dit incidentele tekort een bestemde reserve te vormen.

2.4 LMO: de meldkamer van VRGZ wordt in de toekomst in Oost 5 verband georganiseerd

Het streven is dat de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (MON) in Apeldoorn in het 2e kwartaal van 2023 operationeel is. Deze nieuwe meldkamer zal een belangrijk hulpmiddel zijn in de totale keten van hulpverlening aan onze inwoners en bedrijven.

2.5 Wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid

Voorgesteld wordt voor een bedrag van € 450.000,- een bestemde reserve te vormen in verband met de wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid voor een tweetal onderwerpen: Op dit moment wordt binnen de brandweer gebruik gemaakt van een fluorhoudend schuimvormende middel (SVM). In dit middel zit onder andere de stof PFAS die schadelijk is voor mens en milieu. In 2025 wordt het gebruik van fluorhoudend schuim verboden. Daarom is het noodzakelijk dat de komende jaren een overgang wordt gemaakt van fluorhoudend SVM naar fluorvrij SVM. Naast het inkopen van nieuw fluorvrij schuim zal het fluorhoudende schuim moeten worden afgevoerd, materialen worden aangepast op dit nieuwe schuim en zullen de brandweermedewerkers extra moeten worden getraind. De lasten hiervan bedragen in totaal € 300.000,-.

Met betrekking tot diesel motor emissie (DME) geldt dat de wettelijke normering is gewijzigd. Hierdoor is het noodzakelijk dat aanpassingen aan panden en/of materieel de komende tijd plaatsvinden. Deze aanpassingen zijn nodig om de uitstoot van schadelijke uitlaatgassen te verminderen. Gezien de omvang van de aanpassing zal dit over meerdere jaren plaatsvinden. Uit een eerste onderzoek blijkt dat ongeveer € 150.000,- nodig is om te voldoen aan de nieuwe normering.

Zoals eerder vermeld bij de jaarrekening is dit opmerkelijk. In de Kaderbrief van 2023 is aangegeven dat de aanpassingen binnen de bestaande budgetten zou passen. Het is dus opvallend dat er nu een reserve van € 450.000 nodig is. Het voorstel is dan ook om hier uitleg over te vragen en een betere onderbouwing van dit bedrag.

2.6 Corona

In de hoofdstukken een tot en met vier van begroting 2023 is het effect beschreven dat de pandemie het afgelopen jaar had op de verschillende sectoren. Het is onbekend hoe de pandemie zich in de (nabije) toekomst precies ontwikkelt. Op het moment van opstellen van begroting 2023 ziet het er naar uit dat de coronacrisis haar einde nadert; de VRGZ bereidt zich op deze toekomst voor.

2.7 Ontwikkelingen in de Oekraïne

De recente ontwikkelingen in de Oekraïne heeft impact op VRGZ en krijgt hier op verschillende manieren mee te maken. Het Kabinet heeft zich begin maart 2022 tot de veiligheidsregio's gericht om de opvang van Oekraïense vluchtelingen te coördineren en samen met de gemeenten te organiseren. In financieel opzicht is op het moment van opstellen van begroting 2023 niet meer bekend dan de mededeling dat het kabinet van Rijkswege de kosten die gemaakt zullen worden, integraal zal vergoeden. Over de wijze van vergoeden zullen nadere afspraken worden gemaakt. In verband met deze uitspraak van de Tweede Kamer over de integrale vergoeding, is er geen bedrag opgenomen in de risicobuffer. We begrijpen dit standpunt. We stellen wel voor dat zodra meer duidelijkheid komt over financiële gevolgen, de gemeenteraden worden geïnformeerd.

2.8 Prijsstijgingen

Er zijn prijsstijgingen te verwachten op een breed scala aan producten. Op basis van aankondigingen en signalen van leveranciers zullen prijzen in 2022 en 2023 hoger uitvallen dan de standaard indexering waar de VRGZ conform afspraak mee rekent. Prijsstijgingen bij materialen tot 20% zijn momenteel al merkbaar. Bij de energieprijzen is de stijging groter. Deze prijzen liggen vast voor 2022, maar op basis van de huidige tarieven is een stijging van 100% niet ondenkbaar (€ 750.000,-). De exacte consequenties zijn nog niet te becijferen en in begroting 2023 niet gekwantificeerd. VRGZ verwacht forse uitzettingen de komende jaren op alle fronten die vanaf 2022 al merkbaar zullen zijn. De VRGZ zal de deelnemers tussentijds informeren over de ontwikkelingen op dit onderwerp, maar het kan structureel om meerdere miljoenen gaan die niet opgevangen kunnen worden binnen de bestaande begroting. Het is belangrijk dat de VRGZ tussentijds informeert, maar ook tijdig zal informeren.

2.9 Risico's

In de paragrafen 2.2.4 en 5.1.2 van begroting 2023 worden de ontwikkelingen geschetst die in de toekomst financiële risico's met zich mee kunnen brengen. De omvang van deze risico's is nu niet bekend. Indien wordt ingestemd met de resultaatbestemming uit de jaarstukken 2021 is de algemene reserve conform de bestuurlijke gewenste norm van 5,0%.

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit is niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's (zie paragraaf 5.1) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen moeten treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger. Het voorstel is om te vragen om tijdig meegenomen te worden bij dergelijke ontwikkelingen.

Kanttekeningen:

n.v.t.

Kosten, Baten, Dekking:

n.v.t.

Personele en/of Juridische gevolgen:

n.v.t.

Communicatie en Burgerparticipatie:

Het besluit wordt per brief kenbaar gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland Zuid.

Bijlagen:

- GZDGCB489047/489084 Brief met zienswijze voor VRGZ
- GZDGCB489047/489064 Raadsbrief zienswijze jaarrekening en begroting definitief
- GZDGCB489047/489065 Reacties op gemeenten op Kaderbrief 2023
- GZDGCB489047/489066 Infographic quickscan Berenschot definitief
- GZDGCB489047/489063 Jaarstukken 2021 VRGZ
- GZDGCB489047/489062 Begroting 2023 VRGZ

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB/489047/489862

De gemeenteraad van Culemborg besluit;

Zienswijze GZDGCB489047/489084 te versturen aan het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland Zuid

---

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 9 juni 2022.

De griffier	De voorzitter
A.N. van Aarsen	G. van Grootheest